

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Nicetij Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

gressus est. Et quoniam illa facinora intoleranda ei videbantur, fidenti & erecta animi magnitudine accedens ad iudicem, turpitudinis & ignominiae, quam cum verbis, tum rebus ipsis praestitisset eum coram coarguit. Unde varijs tormentorum cruciatibus diuexatus (quae quidem constanter & sedate admodum pertulit) ad extremum fuit in mare proiectus, & eundem cum fratre exitum consecutus.

VITA S. NICETII LVGDVNENSIS

Episcopi. ex ea qua est per Gregorium Turonensem, cap 8. in vitis Patrum. Claruit anno Domini 570. temporibus Iustini iunioris Imperatoris cum Romana Ecclesia praesideret Ioannes Papa tertius.

Florentinus quidam, accepta Arthemina coniuge, cum duos iam ex ea suscepisset liberos, fugit ad Ianubensis urbis episcopatum expetitus: cumque re obtenta, cum principe domum reuertetur, coniugique, quae acta fuerant, nunciaret, illa, Desine, inquit, quae so dulcissime coniunx episcopatum urbis expetere, ego enim ex conceptu a te sumpto episcopam in vtero gero. Hac voce vir sapiens, audita, monitis vxoris suae acquieuit, & tanquam altera Sara locuta esset, vocem eius audiuit. Impleris autem pariendi diebus, mulier puerum est enixa corpore sane formoso, & mente ad omnem virtutem egregie instructa; cui quasi futuro mundi victori Nicetio nomen imposuit, eundemque summa diligentia nutritum sacris literis institutum tradidit: Defuncto autem patre sacris muneribus ornatus cum pia genetrice in domo paterna resedit turbulentos animi motus ratione vacuos diui-

2. Aprilis.
Parentes S.
Nicetij.

Nascitur N.
cetas.

**Corripitur
peste Nicetius.**

diuinarum meditatione scripturarum compescens
& luxuriates corporis motus assiduis laboribus ac
ærumnis opprimens. Quodam verò die in eadem
domo facies eius fuit pellilenti pustula: visus con-
tagione misere deformata, prorsus vt mater eius
nullam de eo spem vitæ reliquam haberet: vnicum
tamen in Diui Martini patrociniò, cuius opem sine
vlla intermissione implorabat, solatiũ repositum
habebat. Cumque toto biduo graui ægritudine op-
pressus cum mortis doloribus decertasset, & mater
funeri necessaria præpararet, adueniente vespere
subitò exclamauit: Mater mea bono animo esto.

**Curatur be-
neficio S.
Martini.**

eccè enim beatus Martinus signo Crucis me benedi-
cens sanum ac incolumen surgere iussit. Hæc effa-
tus, statim è lectulo surrexit & gradum, integra sa-
nitate recepta, fecit.

**Fuit presby-
ter anno æ-
tatis suæ 30.**

Annò ætatis suæ trigesimò, fuit presbyterij ho-
nore decoratus, qui tantum abest vt eum de statu
prioris vitæ deiecerit, vt etiam maiores ad omnem
virtutis exercitacionem stimulos addiderit. Stude-
bat enim assiduo manuum labore non solum pro-
prijs sed aliorum etiam necessitatibus succurrere.
Pueros infantes incredibili diligentia simul cū ipso
lacte pietate ac diuinarum laudum studio imbuebat.
Castitatem non modò in se, sed in alijs tutabatur,
eamque omnibus inculcabat, & insigni preconio
frequenter extollebat.

Lugdunensis Antistes cum in vrbe Parisiaca gra-
ui oppressus morbo decumberet, rex Childebertus
senior, qui incredibili amoris magnitudine eum
prosequabatur, ad lectum eius accessit, & suauissi-
mis verbis consolari voluit. Episcopus autem cum
magis de totius ecclesiæ, quam de sua salute solici-
taretur, Obsecro te, inquit, optime Rex, vt pro mea
tibi

tibi seruitute qualicunque hactenus impensa, vnicam hanc petitionem meam aspernari vel negligere non velis. Cumque Rex petitionem eius se ratam habiturum confirmaret, Peto, inquit, ut Nicetius nepos meus vir omnibus virtutum ornamentis egregie decoratus ecclesie Lugdunensi Antistes substituat. Annuic benigne Rex ac populus vniuersus, fuitque mira omnium gratulatione ad illud dignitatis fastigium euectus: quam annis duobus & viginti insigni vite sanctitate ac precipuo pacis & concordie studio administravit. Iniurias sibi illatas remittebat protinus, ac sempiterna obliuione statim sepeliebat: duros autem & in scelere pertinaces cum per se tum per alios ad agnitionem trahebat, modosque omnes excogitabat, quibus, horrendis peccatorum tenebris inuolutos ad innocentiam ac sanctitatis studium traduceret.

Quodam tempore ad matutinarum officium pergens, cum in Ecclesia Dei, diaconum quendam grauioribus forte peccati vinculis constrictum, psallentem audisset, comoratus ait: Sileat, sileat, nec presumat canere iustitie inimicus. & dicto citius, obstructo ore, conticuit ac manifesto horrendas inobedientie poenas luit: quem vir Dei ad se vocatum increpuit, dicens: Nonne tibi sacra Ecclesie limina interdixeram; & qua mentis temeritate Deum tibi insensum, tanquam nullius tibi peccati conscius, laudare presumpisti? Hec cum diceret, daemoneum, quod diaconum obsessum tenebat, exclamauit, immensis se cruciatibus a Sancto torqueri. Tunc Sanctus, impositis diacono manibus, eiecto daemone pristinae mentis integritati eum restituit.

His aliisque virtutum insignibus clarus, vicesimo secundo episcopatus sui anno, aetatis vero sexagesimo

S. Nicetius
creatur Lugdunensis
Episcopus.

Nota hic non
esse speciosam laudem
in ore peccatoris.

Diaconum
daemoneum
liberat.

Migrat a
vita vir sanctus.

gesimo migravit ad Christū, cuius eximia sanctitas statim multis admodum miraculis illustrata fuit.

Cū funus eius efferretur, cæcus quidam sub fetrum adductus lumen recepit. Cū de more ac lege Romanorum, paucis ab obitu diebus, vltima eius voluntas in foro legeretur: & presbyter basilicæ illius, in qua sacrum eius corpus sepultum iacebat, nihil omninò sibi legatum esse intelligeret, felle tumēs in verba plena indignationis prorupit, atque Nicetium stolidū appellavit. Sequenti vero nocte sanctus cum duobus episcopis Iulio atq; Eucherio in veste miri candoris apparuit & graues de presbytero apud eos querelas deposuit, dixitque: Hic presbyter blasphemis me onerat, quòd nāhil facultatum mearum templo huic legauerim, & nescit demēs, quicquid preciosius habui, glebam corporis mei, ei contulisse. Hæc cū dixisset, & alii duo antistites presbyterum illum iniquitatis reum clamarent, Sanctus ad presbyterum conuersus, pugnis palmisque ita grauius guttur eius illisit, ut quadraginta diebus lectulo decumbens ne saluus quidem oris sui, nisi magno cum labore deglutire possit, nec prius sanitatis beneficiū obtinuit: quam supplicibus à Deo ac sancto Confessore verbis vocationem petiisset.

Diaconus quidam sancti viri casulā possidebat, eaque non secus ac veste quadam profana utebatur, atque monentes, ut eam maiore in reuerentia haberet, petulanter irridebat, ac tandem in sacri Antistitis cōtemptum ex ea pedulia fecit. Sed mox ad fœderis diuini iudicij vltio. Nam ut primū ea pedibus applicauit, arreptus à dæmone, ruit in pavementum, & cruentas ore spumas proiciens, debitas sceleris poenitentiam luit. Et quia nemo, qui misero succurrere poterat, præter

Nota poenā
presbyteri
S. Episcopi
blasphemā-
tem.

Pœna in cō-
temptorem
sacra vestis
qua vir san-
ctus vsus fu-
erat.

præfens erat, extensis ad focum pedibus ignis pariter cum focis pedes deuorauit. Et hæc quidem fuit in perfidos ultio: in piõs verò & Dominum in Sanctis eius laudantes clarior, multò eius benignitas elucet. Nam & tres cæcos ad sepulcrum eius visum recipisse, & multos varijs calamitatibus oppressos præsentem eius opem expertos esse certum est. Apud Genabensem Galliarum urbem dum sanctæ reliquiæ summò cum honore portarentur, tantam ibi gratiam Dominus præstare dignatus est, ut suppliciter adorantes & cæci visum & claudi gressum reciperent.

Exorta quòdam in loco seditione, inter faces ac volitãtia saxã, quidam stricto ense viro cuidam necem intulit, quã germanus interempti frater, paucis post diebus simili exitu vindicauit. Quod cum loci illius iudex comperisset, virum illum compedibus vincitum in carcerem detrusit, ut extremum de eo supplicium sumeret. Cumque vir ille imminenti mortis periculo grauius turbatus multorum nomina Sanctõrum inuocaret, tandem etiã supplex ad Nicetum confugit, eò quidem cõfidentius, quod eius misericordia, vincitorum compedes sæpius diruptas, catenasque confractas intellexisset. Nec eum conceptã de Nicetij benignitate fiducia fefellit.

Nam paulò post dormienti appãrens eum vinculis soluit, & illa sum abire iussit. At ille è somnò excitatus cum se planè solutũ, catenis cõminutis, ac trabes cõfractas miraretur, lætus ac intrepidus ad Sancti sepulcrum perrexit, & iudicè tanta miraculi admiratione adeò perculit, ut veniã patrati homicidij libenter concessa, ad propria abire permetteret.

Huius Sancti reliquias Gallõmanus Tricassinorũ Pontifex deuotus expetijt, quæ cum ad eum deduce-

B i rentur

Beneficia p-
ius in miser-
ros:

S. Nicetius
vincitum ab-
soluit.

Miraculis
coruscant
reliquia.

26

VITA S. NICETII

rentur earum virtute cecorum oculi illuminati sunt
& varia morborum genera depulsa.

Pauper quidam, viuentē adhuc Sancto, literas a
eo cōscriptas obtinuerat, quibus sibi elemosynam
per deuotiorū domos flagitaret. Post eius verō obitū,
cum ipsa circuens epistola, ingentem vim pecuniarum
propter sancti Antistitis, memoriā colligebat. Quod cum
homo quidam Burgundio callidus non minus quam
sceleratus animaduertisset, tempus & locū designauit,
quibus pauperem illum pecunijs spoliaret. Nec mora
adfuit dies & locus sceleri patrando opportunus. Irruit
itaque in hunc minem & aureis sex cum epistola spoliatum
colligens, sumque calcibus ex animen reliquit. At pauper,
omnem spem vitæ suæ in epistola repositam habebat
orare & obsecrare, & per Deum viuum ac sancti
Nicetij virtutem adiurare eum non desistit, saltem
ablata pecunia epistolam redderet. Ille vero, ea in
terram proiecta abiit, quam pauper statim colligens
ad ciuitatem venit, & concito gradu Phronymium
Episcopum cōtendit. Cui miserum suam cum multis
lachrymis pandens, calamitatis suæ remedium
petiuit. Episcopus eum ad iudicium misit, qui vocato
ad se Burgundione quæstionem instituit. Burgundio
verò cum factum constanter negaret, & nunquam
hominem illum à se visum diceret, nullis vel testibus
vel argumentis conuictus poterat. Tum Episcopus
arrepta Sancti epistola, ecce, inquit, sanctissimi
Antistitis defuncti scriptura, accede propius,
& manu eam tangens declarabis innocentiam
tuam. Confidimus enim de virtute sancti viri,
quia aut te hodiè hoc scelere cōtaminatum ostendet,
aut certè innoxium abire permittet. At timore
diuini iudicij postposito nihil moratus

Nota poenā
petiuri.

cessit
quam
sum c
milis
cum
tus ab
donat
Qu
rissim
testis
adspic
Ap
rat ec
liquij
precip
nuisse
lissent
entes,
sefe p
tum c
puris
quapl
nos br
super
titiari
DE S
tyre
cles
fide
I An
nu
id
minic
ca

cessit: sed ut primū eleuatis manibus perfidā linguam in periurium laxare uoluit, supinū retrorsum cecidit, & duarum horarum spatio mortuo similis iacuit. Tandem resumpto spiritu scelus suum cum lachrymis confessus est, veniamque deprecatus ablata restituit, ac duobus ab episcopo pro cæde donatus solidis latus abiit.

Quot autem per hunc sanctum à uinculis ac durissima carceris seruitute libertatem cōsecuti sint, testis est hodiè moles illa ferri, quæ in basilica eius adspicitur, de reorum supplicijs aggregata.

Apud vicum Prisciniacensem urbis Turonicæ, erat ecclesia dudum cōstructa, nullis Sanctorum reliquijs decorata. Cumque loci illius incolæ, multis precibus aliquas de sancto Nicetio reliquias obtinissent, & summo cum honore in ecclesiam intulissent, tres demoniacæ ex termino Biturigiæ uenientes, primo in templum ingressu Nicetij virtutem sese præsentire aperte dixerunt, ac statim purulentum quid cum sanguine ab ore proijcientes ab impuris spiritibus protinùs sunt mundatæ. Alia sanè quæ plurima egregiè virtutis miracula edidit, quæ nos breuitatis gratia studiosè omittimus, cum satis superque hæc quæ à nobis relata sunt, eximiam Antiquitatis Nicetij sanctitatem testentur.

Tres demoniacæ liberantur.

DE S. THEODOSIA VIRGINE ET MARTYRE constansima. auctore Eusebio Casareensi, Eccles. historia lib. 8. cap. 17. Passa est sub Urbano Præfide, temporibus persecutionis Diocletiani.

Iam verò cum persecutio esset ad quintum annum continuata, secundo die mensis Xanthici, id est, ad quartū Nonas Aprilis in ipso die Dominico, & in ipso festo Resurrectionis Saluatoris nostri,

B 3 nostri,